

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Статтю присвячено одному з методів державного стимулювання розвитку малого бізнесу – спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності. Доведено необхідність застосування такої системи в Україні. Здійснено порівняльний аналіз спрощеної та загальної систем, який дозволив сформулювати їх особливості. Оцінено окремі переваги та недоліки спрощеної системи на прикладі емпіричних даних. Визначено роль єдиного податку у наповненні доходної частини Зведеного бюджету України. Проаналізовано динаміку кількості юридичних осіб – платників єдиного податку та податку на прибуток. Аргументовано доцільність спрощеної системи оподаткування у випадку отримання позитивних результатів фінансово-господарської діяльності. Підкреслено значний соціально-економічний ефект від розвитку малого підприємництва в Україні. Запропоновано напрями вдосконалення спрощеної системи оподаткування, які дозволять посилити її стимулюючу роль.

Ключові слова: малий бізнес, малі підприємства, спрощена система оподаткування, єдиний податок, місцеві бюджети.

Хомутенко Алла, Шевченко Анна

УПРОЩЕННАЯ СИСТЕМА НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ В УКРАИНЕ: ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ

Статья посвящена одному из методов государственного стимулирования развития малого бизнеса - упрощенной системе налогообложения, учета и отчетности. Доказана необходимость применения такой системы в Украине. Осуществлен сравнительный анализ упрощенной и общей систем, который позволил сформировать их особенности. Оценены отдельные преимущества и недостатки упрощенной системы на примере эмпирических данных. Определена роль единого налога в наполнении доходной части сводного бюджета Украины. Проанализирована динамика количества юридических лиц -

плательщиков единого налога и налога на прибыль. Аргументировано целесообразность упрощенной системы налогообложения в случае получения положительных результатов финансово-хозяйственной деятельности. Подчеркнуто значительный социально-экономический эффект от развития малого предпринимательства в Украине. Предложены направления совершенствования упрощенной системы налогообложения, которые позволят усилить ее стимулирующую роль

Ключевые слова: малый бизнес, малые предприятия, налог, упрощенная система налогообложения, единый налог, местные бюджеты.

Khomutenko Alla, Shevchenko Hanna

SIMPLIFIED TAXATION SYSTEM: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

The article is devoted to one of the methods of state stimulation of small business development - a simplified system of taxation, accounting and reporting. The necessity of such system in Ukraine is proved. A comparative analysis of simplified and general systems was carried out, which allowed to form their features. The individual advantages and disadvantages of the simplified system are estimated on the example of empirical data. The role of the single tax in filling the revenue part of the consolidated budget of Ukraine is determined. The dynamics of the number of legal entities - payers of the single tax and profit tax is analyzed. The rationale of a simplified tax system in the case of obtaining positive results of financial and economic activity is argued reasonably. It is noteworthy that there is a significant socio-economic effect from the development of small business in Ukraine. Directions of perfection of the simplified taxation system which will allow to strengthen its stimulating role are offered.

Key words: small business, small businesses, tax, simplified taxation system, flat rate tax, local budgets.

Постановка проблеми. Податкове регулювання є одним із найістотніших факторів впливу держави на діяльність малих

підприємств, адже внаслідок незначного фінансового ресурсу та нестабільності економічної ситуації саме вони мають найскладніші умови ведення бізнесу. Загальновідомо, що ці підприємства – рушійна сила розвитку економічних відносин, соціально-економічний фундамент, без якого неможливе функціонування будь-якої інноваційно-орієнтованої та економічно розвиненої держави. Важлива роль малого бізнесу полягає у згладжуванні коливань економічної кон'юнктури – за його допомогою відбувається збалансування попиту й пропозиції та інноваційний прогрес. Саме тому державна підтримка такого підприємництва може стати одним з найбільш дієвих способів подолання економічних, політичних та соціальних кризових явищ в країні.

Основними напрямками державної політики у сфері малого бізнесу в Україні є: спрощення порядку ведення обліку й складання звітності в цілях оподаткування та запровадження спеціальних режимів оподаткування для суб'єктів господарювання, що відповідають критеріям, встановленим у податковому законодавстві [1]. У цьому контексті актуалізується необхідність проведення аналізу спрощеної системи оподаткування, як методу податкового стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу, з метою виявлення недоліків у наявному податковому механізмі та розробки рекомендацій з його вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітленням проблемних питань щодо особливостей оподаткування та здійснення податкового стимулювання малого бізнесу займалися такі вчені як: В. Андрищенко, Ю. Єхануров, А. Крисоватий, П. Боровік [2], Н. Кондратенко [3], В. Міщенко [4], В. Синчак [5], С. Тесля [6] та інші. Результати їх досліджень є теоретично та практично значущими. Значним внеском наведених вище науковців є обґрунтування доцільності створення спеціальної системи оподаткування для суб'єктів малого підприємництва, оцінювання переваг та недоліків від запровадження цієї системи та аналіз сучасного досвіду зарубіжних країн із антикризового податкового регулювання. Водночас, у наявних наукових розробках недостатньо уваги приділено окремим аспектам податкового стимулювання активності малих підприємств в Україні та недостатньо опрацьовані питання оцінки ефективності податкового стимулювання розвитку таких підприємств. Це зумовлює необхідність проведення

подальших досліджень наукових і практичних засад податкової політики сприяння розвитку малого бізнесу в Україні.

Метою статті є аналіз спрощеної системи оподаткування як одного з методів податкового стимулювання розвитку малого бізнесу.

Виклад основного матеріалу. На кінець 2016 року в Україні налічувалось лише 383 великих підприємства (або 0,1% загальної кількості підприємств). Решта компаній – це малі та середні, в тому числі 14869 середніх підприємств та 1,89 млн. суб'єктів малого підприємництва (0,29 малих підприємств та 1,6 млн. фізичних осіб-підприємців) [7]. Отже, частка малих підприємств від загальної кількості суб'єктів господарювання, метою діяльності яких є отримання прибутку, становить близько 96%. Ця цифра доводить, що малий бізнес в Україні відіграє важливу соціально-економічну роль.

Відмітимо, що подекуди на малих підприємствах в Україні тримаються цілі галузі. Так, наприклад: освітня, інформаційна та телекомунікаційна сфери, операції з нерухомістю на 98% функціонують за рахунок суб'єктів малого бізнесу. Тобто будь-які зміни у державному регулюванні взагалі й у механізмі оподаткування малого підприємництва, зокрема, можуть призвести до суттєвих проблем у цих галузях.

Існуючий в Україні механізм оподаткування малого бізнесу передбачає можливість вибору відповідними суб'єктами господарювання найбільш оптимального способу сплати податків – бути на «загальній» або «спрощеній» системі оподаткування (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика систем оподаткування
(узагальнено авторами за даними [10, 11])

Показники	Загальна система оподаткування	Спрощена система оподаткування
1	2	3
Обмеження за обсягом виручки (далі – ОВ) та	Немає обмежень	I гр. – ОВ до 300 тис. грн, КП – 0 осіб; II гр. – ОВ до 1,5 млн грн, КП – 0-10 осіб; III група – ОВ до 5 млн грн, КП – без обмежень;
кількістю працівників (далі – КП)		IV група – частка с/г виробництва $\geq 75\%$ загального обсягу виробництва
Обмеження за видами діяльності	Немає специфічних обмежень	Заборонені сфери діяльності визначені ст. 291.5 ПКУ, а саме виробництво та продаж піддакцизних товарів, діяльність у сфері

1	2	3
		аудиту, продаж предметів мистецтва та антикваріату, дорогоцінного каміння, корисних копалин та ін.
Ставки податку	Податок на прибуток – 18%, інші податки, встановлені Податковим кодексом України.	I гр. – 1-10% мінімальної заробітної плати (далі – МЗП); II гр. – 2-20% МЗП;
		III група – 3% від доходу + ПДВ або 5% від доходу без сплати ПДВ IV група – визначено у п. 293.9 статті 293 ПКУ залежно від видів земельних ділянок, ставка встановлена у % від нормативної грошової оцінки
Переваги	1. Обсяг податку на прибуток залежить від чистого доходу; 2. Відсутні обмеження; універсальний підхід до всіх платників; 3. Для фіз. осіб – можливість несплати ЄСВ за відсутності чистого доходу. (Закон України №77-VIII від 28.12.2014 р.) [8, 9]	1. Простота нарахування єдиного податку; 2. Спрощене ведення обліку та відносна простота заповнення звітності; 3. Звільнення від сплати платником ЄП низки податків і обов'язкових платежів, зокрема: податку на прибуток, ПДФО, в деяких випадках ПДВ, податку на майно. 4. Збільшення власних оборотних кошти платників за рахунок зменшення сум платежів за податками й зборами. 5. Відсутність потреби застосовувати РРО для ФОПів 1-ї групи, окрім торгівлі «технічно складними побутовими товарами». 6. Спрощення процедури і порядку реєстрації платника податку (суб'єкти малого підприємництва можуть перейти на сплату єдиного податку як з початку року, так і з початку будь-якого кварталу)
Недоліки	1. Складність адміністрування, що виражається у великій кількості звітності та потребує наявності програмного забезпечення, трудових ресурсів; 2.3 2017 року обов'язкова сплата ЄСВ «за себе» для ФОПів; 3. Податкове навантаження зростає пропорційно збільшенню кількості найманих працівників	1. Виключно грошова форма розрахунків з контрагентами; 2. Фіксована ставка податку, що не залежить від отримання прибутку для платників єдиного податку 1-ї та 2-ї групи; 3. Не залежно від результатів діяльності наявна обов'язкова сплата ЄСВ в мінімальному розмірі для 2-ї та 3-ї групи платників єдиного податку, а для платників 1-ї групи – 0,5 мінімального страхового внеску; 4. Можливість зловживання спрощеною системою та ухилення від оподаткування 5. Низька фіскальна ефективність

Як видно з таблиці 1 до недоліків спрощеної системи оподаткування нами віднесено низьку фіскальну ефективність єдиного податку, який справляється в Україні.

З метою підтвердження цієї тези нами було проаналізовано структуру доходів зведеного бюджету за останні п'ять років (табл. 2) та встановлено, що єдиний податок складав 1,34-2,64% усіх надходжень, у той час як податок на прибуток становив 9,25-15,47%.

Таблиця 2
Структура доходів Зведеного бюджету України
(складено автором за даними [12])

Показники		2012	2013	2014	2015	2016
Податок на прибуток підприємств	млн грн.	55793,02	54993,78	40201,49	39053,17	60223,23
	%	15,47	15,54	10,94	7,69	9,25
ПДВ	млн грн.	138826,82	128269,3	139054,3	178452,8	54052,74
	%	38,50	36,24	37,84	35,15	8,31
Податок з доходів фізичних осіб, млн грн	млн грн.	68092,39	72151,1	75202,95	99983,17	138781,8
	%	18,88	20,38	20,46	19,70	21,33
Єдиний податок	млн грн.	4815,64	6640,52	7413,25	10975,1	17167,1
	%	1,34	1,88	2,02	2,16	2,64
Доходи зведеного бюджету, млн грн	млн грн.	360567,22	353968,1	367511,9	507635,9	650781,7

Таким чином, з таблиці 2 випливає, що за рахунок податків, які справляються на загальній системі оподаткування, держава отримує чималі надходження до бюджету. Це, в свою чергу, обумовлює зацікавленість фіскальних органів державної влади у зростанні кількості суб'єктів господарювання, які є платниками податків на загальних засадах.

Проте, офіційні дані свідчать, що сьогодні все більше представників малого та середнього бізнесу застосовують спрощену систему оподаткування (рис. 1), яка покликана виконувати регулюючу, а не фіскальну роль.

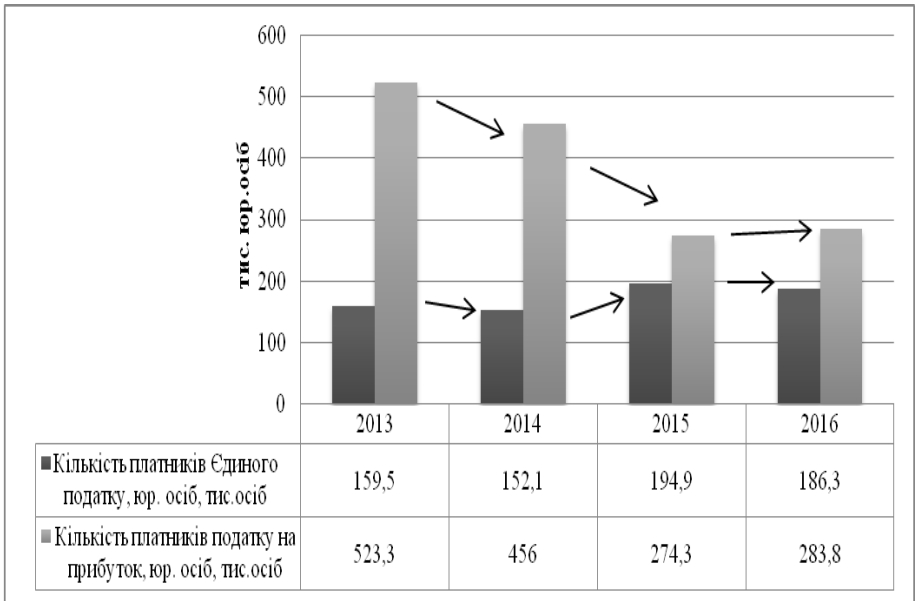

Рис. 1. Динаміка кількості юридичних осіб – платників податку на прибуток та єдиного податку. (розроблено авторами за даними [13])

Тенденції, зображені на рис. 1, на нашу думку, об'єктивно обумовлені тим, що суб'єкти малого та середнього бізнесу на початковому етапі не володіють достатнім обсягом власних фінансових ресурсів, тому їм і потрібна державна підтримка, зокрема, у вигляді податкових преференцій, які надаються платникам єдиного податку. Прикладом податкових преференцій таким платникам податків є позбавлення їх обов'язку сплачувати: податок на додану вартість, за винятком платників єдиного податку 3-ї групи, які виявили бажання сплачувати ПДВ; податок на прибуток підприємств; земельний податок; податок на доходи фізичних осіб за себе (платник єдиного податку виконує передбачені ПКУ функції податкового агента у разі нарахування (виплати, надання) оподатковуваних податком на доходи фізичних осіб доходів на користь фізичної особи, яка перебуває з ним у трудових або цивільно-правових відносинах). Привабливість такої системи для суб'єктів малого бізнесу зумовлена також спрощенням

системи адміністрування й зменшенням небезпеки несвідомого порушення чинних правил.

Відмітимо, що оскільки єдиний податок в Україні з 2011 р. відноситься до місцевих, органи місцевого самоврядування уповноважені самостійно встановлювати ставки з цього податку (рис. 2). Саме тому платники єдиного податку у різних містах України можуть мати різні податкові зобов'язання, що дозволяє таким чином врахувати особливості розвитку кожної окремої територіальної громади на рівні, наближеному до споживачів суспільних послуг.

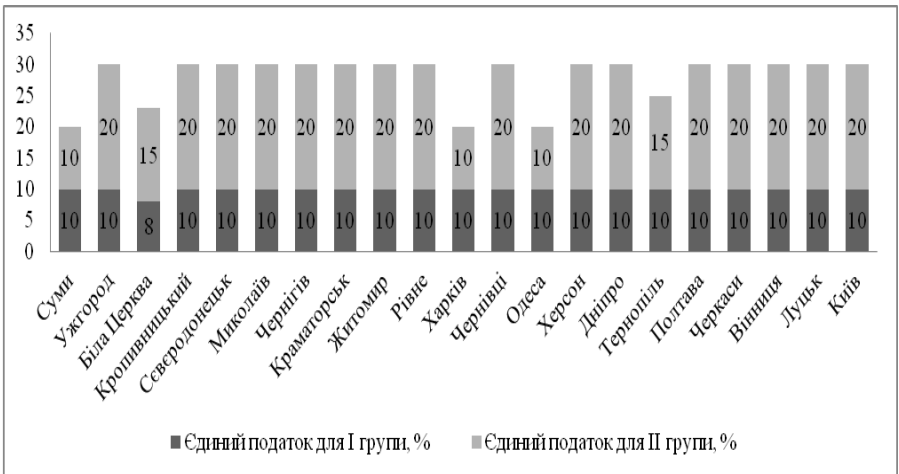

Рис. 2. Ставки єдиного податку по Україні станом на 01.01.2017 р. (складено автором за даними [14])

До недоліків єдиного податку нами віднесено й те, що його розмір для платників I та II груп не залежить від результатів їх діяльності, на відміну від загальної системи оподаткування, де базою оподаткування є чистий дохід. Тобто платники єдиного податку зобов'язані сплачувати цей податок навіть якщо вони є збитковими. Зважаючи на періодичні політичні та соціально-економічні кризи в Україні малий та середній бізнес, обираючи спрощену систему оподаткування, йде на серйозний ризик. Офіційна статистика свідчить, що у 2016 році частка малих підприємств, які отримали збиток становила 26,7% від загальної їх кількості, а розмір їх збитку складав

131,5 млрд. грн [7]. Ці підприємства «будуть у вииграші» лише за умови перебування на загальній системі оподаткування. У протилежному випадку їх фінансовий стан після сплати єдиного податку лише погіршиться.

За позитивних результатів фінансово-господарської діяльності спрощена система оподаткування дозволяє представникам малого бізнесу значно знизити рівень податкового навантаження. Саме тому вона набуває все більшої популярності та здійснює чималий соціально-економічний ефект, що підтверджують дані, наведені на рис. 3.

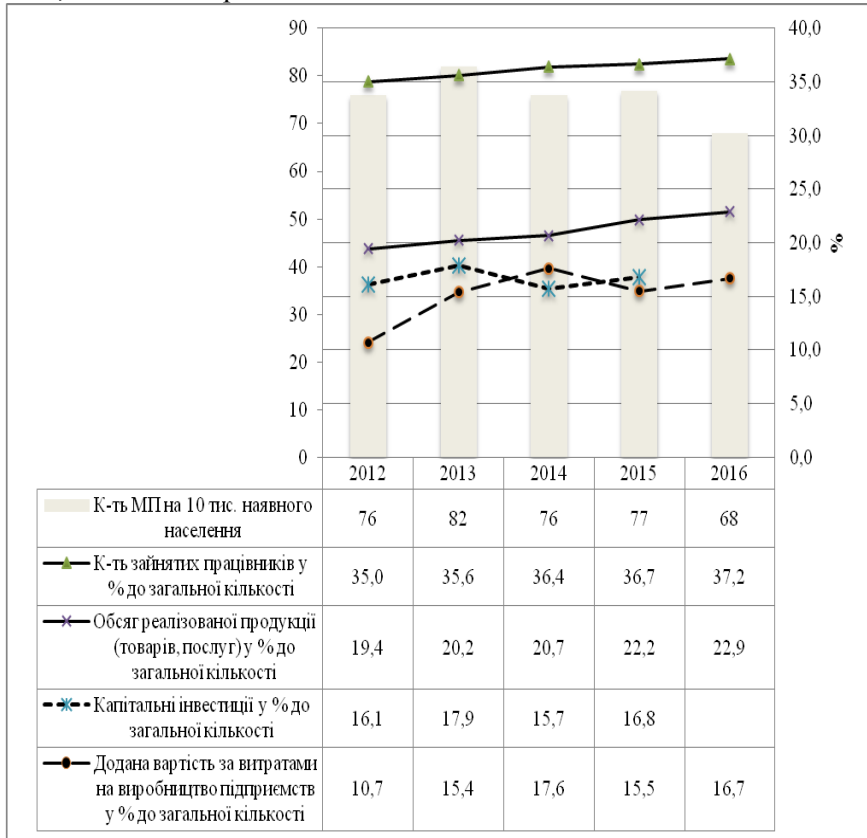

Рис. 3. Динаміка показників розвитку малого підприємництва у % до загальних показників по Україні (складено автором за даними [7])

Так, наприклад, кількість зайнятих осіб у малому підприємстві становить близько 37% загальної кількості офіційно працевлаштованих громадян України. Також, слід звернути увагу на зростання обсягів реалізованої продукції. Незважаючи на коливання кількості малих підприємств, з 2012 р. відсоток обсягу реалізованої продукції малими підприємствами у загальному обсязі виріс на 3,5%.

Підсумовуючи відмітимо, що розвиток малого бізнесу, якому сприяють доцільні методи податкового стимулювання серед яких спрощена система оподаткування, позитивно відображається на самозайнятості населення, збільшенні кількості робочих місць, розширенні інфраструктури та наповненні бюджетів рівних рівнів. У цьому контексті актуалізується необхідність усунення існуючих недоліків спрощеної системи оподаткування та пошуку нових інструментів і методів стимулювання розвитку малого й середнього бізнесу в Україні.

Висновки. Проведене дослідження показало, що застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності є дієвим методом стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні. Слід зазначити, що на даний момент здійснено значні кроки в напрямку реформування і побудови ефективно функціонуючої спрощеної системи оподаткування. До найвагоміших переваг такої системи оподаткування можна віднести спеціальний порядок обліку, який звільняє суб'єктів господарювання від сплати окремих податків, дає можливість знизити трудомісткість обліково-аналітичних процедур, дозволяє зменшити ризик податкових помилок і відповідних штрафних санкцій.

Спрощена система оподаткування є провідною частиною державної податкової політики підтримки розвитку малого підприємництва в Україні, а отже повинна супроводжуватися новими програмами та способами ведення бізнесу, як це практикується у передових зарубіжних країнах. Однак, слід зазначити, що реформування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності має здійснюватися з урахуванням особливостей соціально-економічної та суспільно-політичної ситуації в Україні. Зокрема, реформування спрощеної системи пропонується проводити за такими напрямками, як:

- створення консультаційних центрів для суб'єктів малого підприємництва щодо питань створення власної справи, її

документального оформлення, особливостей діяльності на спрощеній системі, порядку заповнення та подання звітності;

- покращення системи адміністрування податків за спрощеною системою шляхом конкретизації та усунення неоднозначного трактування окремих податкових норм;

- для I та II груп платників єдиного податку пов'язати базу оподаткування із річним доходом для забезпечення принципу справедливості та оптимізації податкового навантаження.

- збільшення максимально допустимої кількості працівників, які наймаються суб'єктами II групи спрощеної системи оподаткування, що сприятиме підвищенню рівня зайнятості населення, так як саме платники II групи займають найбільшу питому вагу серед платників єдиного податку.

Література

1. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

2. Боровик П.М. Реформований механізм оподаткування малого бізнесу в Україні: проблеми та перспективи розвитку / П.М. Боровик, Б.В. Фрате // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». – 2014. – № 3. – С. 98–104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vkhnaun_ekon_2014_3_14.pdf.

3. Кондратенко Н.Г. Спеціальний режим оподаткування підприємств малого бізнесу в умовах економічної кризи / Н.Г. Кондратенко // Економіка промисловості. – 2010. – № 4. – С. 39–43 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econpr_2010_4_7.pdf.

4. Міщенко В.Я. Спрощення режимів оподаткування підприємств малого і середнього бізнесу в умовах економічної нестабільності / В.Я. Міщенко, Д.А. Бондаренко // Економіка Крима. – 2013. – № 1. – С. 32–38 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econkr_2013_1_7.pdf.

5. Синчак В.П. Формування спрощеної системи оподаткування у контексті державної підтримки малого бізнесу та стимулювання зайнятості населення / В.П. Синчак // Облік і

фінанси. – 2012. – № 4. – С. 50–58 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Oif_apk_2012_4_12.pdf.

6. Тесля С.М. Особливості застосування спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу / С.М. Тесля, М.І. Платко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.3. – С. 280–286 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvntu_2013_23.3_51.pdf.

7. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

8. ЄСВ ФОП на загальній системі: чи сплачується за відсутності доходів? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://blog.liga.net/user/schervyak/article/16755.aspx>

9. Якщо фізична особа — підприємець не отримала доходу, чи зобов'язана вона сплачувати за себе єдиний внесок? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lv.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/149167.html>

10. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/nk/>

11. Аналіз систем оподаткувань [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ogp.ua/uk/news-buhgalters-ua/337-analiz-sistem-opodatkuvannya-u-2017>

12. Сайт Державної казначейської служби. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/>

13. Лист ДФС № 10477 від 16.08.2017р. про розгляд запиту Сайт Спільки українських підприємців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sup.org.ua>

1. Pro rozvytok ta derzhavnu pidtrymku maloho i seredn'oho pidpryyemnytstva v Ukrayini: Zakon Ukrayiny [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

2. Borovyk P.M. Reformovanyu mekhanizm opodatkuvannya maloho biznesu v Ukrayini: problemy ta perspektyvy rozvytku / P.M. Borovyk, B.B. Frate // Visnyk Kharkivs'koho natsional'noho ahrarnoho universytetu im. V.V. Dokuchayeva. Seriya «Ekonomichni nauky». – 2014. – # 3. – S. 98–104 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vkhnau_ekon_2014_3_14.pdf.

3. Kondratenko N.H. Spetsial'nyy rezhym opodatkovannya pidpryyemstv maloho biznesu v umovakh ekonomichnoyi kryzy / N.H. Kondratenko // *Ekonomika promyslovosti*. – 2010. – # 4. – S. 39–43 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econpr_2010_4_7.pdf.
4. Mishchenko V.Ya. Sproshchennya rezhymiv opodatkovannya pidpryyemstv maloho i seredn'oho biznesu v umovakh ekonomichnoyi nestabil'nosti / V.Ya. Mishchenko, D.A. Bondarenko // *Экономика Крыма*. – 2013. – # 1. – S. 32–38 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econkr_2013_1_7.pdf.
5. Synchak V.P. Formuvannya sproshchenoyi systemy opodatkovannya u konteksti derzhavnoyi pidtrymky maloho biznesu ta stymulyuvannya zaynyatosti naselennya / V.P. Synchak // *Oblik i finansy*. – 2012. – # 4. – S. 50–58 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Oif_apk_2012_4_12.pdf.
6. Teslya S.M. Osoblyvosti zastosuvannya sproshchenoyi systemy opodatkovannya sub'yektiv maloho biznesu / S.M. Teslya, M.I. Platko // *Naukovyy visnyk NLTU Ukrainy*. – 2013. – Vyp. 23.3. – S. 280–286 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvntlu_2013_23.3_51.pdf.
7. Ofitsiynyy sayt Derzhavnoyi sluzhby statystryky Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. YeSV FOP na zahal'niy systemi: chy splachuyet'sya za vidsutnosti dokhodiv? [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://blog.liga.net/user/schervyak/article/16755.aspx>
9. Yakshcho fizychna osoba — pidpryyemets' ne otrymala dokhodu, chy zobov'yazana vona splachuvaty za sebe yedynyy vnesok? [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://lv.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/149167.html>
10. Podatkovyy kodeks Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://sfs.gov.ua/nk/>
11. Analiz system opodatkuvan' [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <https://ogp.ua/uk/news-buhgalters-ua/337-analiz-sistem-opodatkovannya-u-2017>
12. Sayt Derzhavnoyi kaznacheys'koyi sluzhby. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/>

13. Lyst DFS # 10477 vid 16.08.2017r. pro roz-hlyad zapytu Sayt Spilky ukrayins'kykh pidpryyemtsiv [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://sup.org.ua>

Рецензент: Волохова І.С., д.е.н., доцент, зав.кафедри фінансів Одеського національного економічного університету
9.11.2017

УДК 330.1

Чубенко Михайло

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ФУМІГАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах нестабільності і суперечливості реформаційних процесів однією з найважливіших завдань науки і практики стає розробка і реалізація системи економічної безпеки підприємства. Українські підприємства (організації) змушені адаптуватися до умов політичної та соціально-економічної нестабільності і вести пошук адекватних рішень найскладніших проблем і загроз своєму функціонуванню.

Економічна безпека - це стан будь-якого господарюючого суб'єкта, що характеризується наявністю стабільного доходу та інших ресурсів, які дозволяють підтримати рівень життя на поточний момент і в найближчому майбутньому.

У статті розглянута модель забезпечення економічної безпеки фумігаційних підприємств, визначені можливі загрози економічній безпеці, пропонуються шляхи формування ефективної системи взаємозв'язків і відносин з різними суб'єктами господарювання. Узагальнено фактори, що формують відповідний рівень економічної безпеки підприємств фумігації.

Ключові слова: економічна безпека, фумігаційне підприємство, фумігант, загрози економічної безпеки, розвиток підприємств.